

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2018-396

12.6.2018

Landbruksforsikring AS

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Hånd inn i sag — grov uaktsom medvirkning — yfl. § 14.

Produksjonsarbeider fikk høyre hånd inn i sag under kutting av finerplate. Hendelsesforløpet forut for skaden var uklart og det forelå tvist mellom forsikrede og arbeidsgiver om årsaken til manglende bruk av sikkerhetsutstyr. Nemnda viste til at det forelå motstridende opplysninger i saken om hendelsesforløpet og om bedriftens sikkerhetsrutiner og bemerket at det er selskapet som må sannsynliggjøre at det foreligger grov uaktsomhet. Nemnda konkluderte med at selskapet ikke hadde oppfylt sin bevisbyrde og forsikrede ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (produksjonsarbeider, f. 1957) fikk høyre hånd inn i sagen under kuttingen av en finerplate, 30.5.17. Det fremgår av skademeldingen, datert 15.6.17, at han kuttet to fingre, at det var deksel over sagbladet. Skademeldingen var vedlagt en uttalelse fra arbeidsgiver, og to fotografier av skadestedet:

...

Hvordan dette kunne skje er for oss helt uforståelig. Han sto bak saga og skulle kutte en plate som var 75 cm lang. Har så vidt kuttet inn noen få cm - 4-5. (Se vedlagte bilder).

Han sier han ikke husker noe av hva som skjedde. Mener han kanskje fikk noe støv i øynene??? Ellers har han ikke noe forklaring. Kanskje et illbefinnende av noe slag????

Det er ufattelig hvordan han har kunnet rekke over til sagbladet. Han er ikke stor, kanskje Ca 165 cm høy. (...)

Selskapet ba forsikrede om ytterligere opplysninger om hendelsen, og forsikrede svarte 4.7.17:

... Var på jobb ... fra klokken 07:00, fra jeg begynte på jobb den dagen var ikke støvsugeren på, og det er blitt gjort p.g.a. spare strøm. Hele tiden samlet det seg sagspon, i å med at støvsugeren ikke fungerte/ (ikke ble satt på av sjefen). I det øyeblikket fikk jeg sagspon i øynene mine og det kan legevakta/sykehuset bekrefte at jeg var fulldekket av sagspon.

Jeg ga beskjed til sjefen/eieren og fikk lite respons av han.

Så det ble til at jeg ble hjulpet og kjørt av en arbeidskollega ... til legevakten og sykehuset.

Arbeidsgiveren min så jeg ikke til noe

Selskapet ba arbeidsgiver om utfyllende opplysninger, og arbeidsgiver skrev 14.8.17:

...

... Har så vidt kuttet 4-5 cm inn i plata i øvre enden av hvor han sto (se vedlagte bilde) så vi skjønner ikke hvorfor/hvordan han har fått fingrene bort i sagbladet (som hadde påbudt vernedeksel).

Flisavsug brukes ved behov, men da lokalene er ca 3000 m² og det kun jobber 3 mann i byggene, er det den enkelte som må se om behovet er der for å skru dette på.

... har skrudd dette på og av i mange år og han arbeidet alene i avdelingen.

Han sier at han ikke husker noe av det som skjedde.

Han sier han kanskje fikk noe støv i øynene, men det er uforståelig at han da har bøyd seg så langt fram på platen (som han må ha gjort for å rekke bort) i stedet for å trekke seg tilbake.

Men dette får vi vel ikke noe svar på da han sier han ikke husker hva som skjedde.

Legger ved verneutstyrliste som forefinnes. Det er den enkeltes ansvar å bruke det som er nødvendig i de enkelte arbeidsoperasjonene.

Hansker skal ikke brukes da disse kan sette seg fast i sagblad.

Dekslet kan ikke legges helt ned da platen må kunne gå gjennom. Se bildet.

Vedlagt e-posten var kopi av oversikt over personlig verneutstyr, der det blant annet fremgår at "(a)lle har fått utlevert vernebriller som den enkelte selv har ansvaret for".

Selskapet ba forsikrede om ytterligere opplysninger. Da han ikke svarte, varslet selskapet 12.9.17 avkortning fordi forsikrede grovt uaktsomt hadde medvirket til skaden. Selskapet la til grunn at det var for tidlig å konkludere med endelig avkortningsgrad, men antydte mellom 15-35 %.

Forsikredes ergoterapeut uttalte 3.11.17:

Han kuttet seg på en sag og pådro seg en stygg skade hvor både nerve og sener ble kuttet på høyre pekefinger, også ett kutt gikk gjennom midtledet til 3. finger. Leddet var så ødelagt at det ble gjort avstiving. Skaden ble behandlet ved R. og ble fulgt opp der både av fysioterapeut og ergoterapeut. Vært betydelig plaget med smerter og leddstivhet.

Det fremgår av forsikredes klage til nemnda at det ikke er vitner til ulykken, og at det er planlagt ny operasjon i mars 2018, "da fingeren er stiv og sprekker opp ved bevegelse". Om hendelsesforløpet heter det:

... Ifølge ... er arbeidsgivers forklaring feil, da han ikke sto slik arbeidsgiver har forklart (arbeidsgivers merknad med rødt kryss, se bilag 4, stemmer ikke). Han forklarer at han sto på det som på bildet blir venstre side av sagebordet, (se svart kryss bilag 4), altså nærmere sagen.

...

Han har aldri brukt vernebriller eller annet verneutstyr i arbeidssituasjonen. Han har aldri fått slikt utstyr av arbeidsgiver, og han har aldri sett eller hørt om en intern instruks mht. bruk av utstyr. Han har jobbet i bedriften siden 1995 og har aldri fått bemerkning fra arbeidsgiver om at han burde bruke vernebriller.

Flisavsuger var ikke på da ulykken skjedde. Fungerer ikke som den skal. Sette på og slo seg av.

Hele arbeidsbordet og hele kroppen hans var dekket av sagspon da ulykken skjedde. Da arbeidstilsynet kom på befaring, var sagsponet fjernet av arbeidsgiver. Flisavsugeren var ødelagt.

Det var også slik at arbeidsgiver ikke ville at flisavsugeren skulle stå på mer enn nødvendig, da den angivelig bruker mye strøm og arbeidsgiver ville spare strøm. Flisavsugeren har også til tider vært ødelagt, slik at det at arbeid ble utført uten at den var skrudd på, var ikke uvanlig, og for så vidt i samsvar med kutyme på arbeidsplassen.

Forsikrede har i det vesentlige anført at han ikke grovt uaktsomt har medvirket til skaden. Han tok ikke noen bevisst risiko ved å utføre arbeidet uten at flisavsugeren var på. Det var i samsvar med kutyme på arbeidsplassen. Dessuten var avsugeren til tider ødelagt eller ikke i bruk for å spare strøm. Det er ikke åpenbart at ulykken kunne ha blitt avverget ved bruk av flisavsugeren og/eller vernebriller. Han har arbeidet lenge i bedriften, og har ikke tidligere vært i en arbeidsulykke, til tross for manglende bruk av verneutstyr og tidvis manglende flisavsuger. Ulykken skyldes et hendelig uhell — et øyeblikks uoppmerksomhet. Forsikrede har også vist til at han skadet seg stygt. En avkortning opp mot 30 % er i alle fall for høyt iht. praksis.

Selskapet har i det vesentlige anført at forsikrede grovt uaktsomt har medvirket til skaden. Han har arbeidet på samme arbeidsplass, med de samme arbeidsoppgavene i 22 år og måtte være klar

over farepotensialet ved å holde hendene sine så tett inntil sagen. Videre kan det ikke ha vært ukjent at arbeidet han utførte, nødvendigvis måtte medføre at en del spon/sagflis ville være i luften til enhver tid. Med vernebriller ville han ikke fått sagflis/spon på øynene. Når man arbeider ved farlige maskiner med stort skadepotensiale, forventes det at man tar de sikkerhetstiltakene som er nødvendig for å forhindre at skade oppstår. Det er videre grovt uaktsomt å fortsette og føre trevirket gjennom sagen til tross for at han ikke, etter eget sigende, så noe. Varslet avkortning ligger i sjiktet 15-35 %, avhengig av hvor store konsekvenser skaden medfører, noe som ikke er avklart.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken reiser spørsmål om forsikredes handlemåte kan rubriseres som en grovt uaktsom medvirkning til skaden, jf. yfl. § 14, og om selskapet i så fall kan avkorte med inntil 35 %.

Yfl. § 14 første punktum åpner for å sette ned erstatningen til forsikrede om vedkommende forsettlig eller grovt uaktsomt har medvirket til skaden. Det fremgår av forarbeidene til bestemmelsen i Ot.prp. nr. 44 (1988-1989) s. 90, at et praktisk eksempel på medvirkning er manglende bruk av adekvat verneutstyr til tross for påbud og advarsel. Det heter videre:

Men en overtredelse av sikkerhetsregler vil sjelden i seg selv være nok til avkortning. I og med at utkastet krever grov uaktsomhet, må overtredelsen av aktsomhetsnormen være klart kvalifisert. Sannsynligheten for skadeforvoldelse er videre et moment – jo større risiko for skade, desto mer nærliggende er det å betrakte uaktsomheten som grov.

Det er selskapet som må sannsynliggjøre at det er utvist grov uaktsomhet. I saken her foreligger det motstridende opplysninger både om hendelsesforløpet og om selskapets sikkerhetsrutiner. Etter nemndas syn har selskapet ikke sannsynliggjort at forsikredes handlemåte kan rubriseres som grovt uaktsom. Forsikrede må derfor gis medhold.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Forsikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Kaja de Vibe Malling (nestleder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Gro Farestedt (selskapsrepresentant), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).